

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

09 лютого 2016 р.

Київ

№ 66-р

Про надання дозволу
на узгоджені дії

Антимонопольний комітет України, розглянувши заяву об'єднання «Ядерний страховий пул» (далі – Пул) (м. Київ) про надання дозволу на узгоджені дії у вигляді продовження дії положення «Про членство в об'єднанні «Ядерний страховий пул» (далі – Положення про членство),

ВСТАНОВИВ:

Узгоджені дії полягають у продовженні дії Положення про членство.

За інформацією заявника:

Ядерний пул створений відповідно до статті 13 Закону України «Про страхування» (зміни від 19.06.2003) і Положення про Ядерний страховий пул, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2003 № 953 «Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду» (далі – Положення про Ядерний пул) та зареєстрованого 19 листопада 2003 року;

рішенням Антимонопольного комітету України від 18 листопада 2003 року № 388-р, відповідно до частин першої та другої статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції», був наданий дозвіл на створення Ядерного пулу;

Ядерний пул у своїй діяльності керується «Положенням про Ядерний пул», Статутом та внутрішніми правилами й положенням;

відповідно до пункту 4.4 Статуту Ядерного пулу правила та процедури прийому до пулу, виходу з нього, призупинення членства та виключення із членів пулу містяться в положенні про членство в об'єднанні «Ядерний страховий пул», яке затверджується загальними зборами членів пулу;

рішенням Антимонопольного комітету України від 16 листопада 2006 року № 478-р на підставі частини першої статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції» надано дозвіл Ядерному пулу на узгоджені дії у вигляді прийняття об'єднанням рішення про затвердження положення «Про членство в об'єднанні «Ядерний страховий пул» строком на три роки;

рішенням Антимонопольного комітету України від 09 лютого 2011 року № 80-р на підставі частини першої статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції» надано дозвіл Пулу на узгоджені дії у вигляді продовження дії положення «Про членство в об'єднанні «Ядерний страховий пул» у редакції від 16 листопада 2010 року строком на п'ять років. Дія зазначеного рішення закінчується 08 лютого 2016 року;

протоколом загальних зборів Ядерного пулу від 15 квітня 2011 року № 53 було затверджено Положення про членство в редакції, погодженій Комітетом рішенням від 09.02.2011 № 80-р. У вказане положення вносилися зміни, затверджені протоколом від 26.10.2015 № 86 загальних зборів членів Пулу. Зазначені зміни не стосуються конкурентної поведінки учасників узгоджених дій;

відповідно до Положення про членство:

«члени пулу – це страховики – резиденти, що отримали у встановленому порядку ліцензію на право проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, визнають установчий договір та Статут пулу, внутрішні правила і положення пулу і зобов'язуються їх дотримуватись, та за рішенням загальних зборів членів пулу прийняті в члени пулу;

члени пулу мають права та обов'язки, які визначаються Статутом пулу, положеннями, правилами та стандартами пулу;

кількість голосів, що належать страховим компаніям, які є членами пулу, визначається згідно з «Методикою розрахунку власного утримання, квот та кількості голосів, що належать страховим компаніям - членам об'єднання «Ядерний страховий пул», яка затверджена загальними зборами членів пулу;

рішення про прийом або про відмову прийому в члени пулу здійснюється загальними зборами членів пулу. Рішення загальних зборів про прийом вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менш ніж 75 відсотків кількості голосів присутніх чи належним чином представлених членів пулу;

члени пулу при голосуванні про прийом в члени пулу голосують тільки «за» або «проти», голосування «утрималися» виключається;

загальні збори приймають рішення з питань прийому в члени пулу шляхом відкритого та поіменного голосування;

загальні збори членів пулу щорічно затверджують мінімальний розмір власного утримання, що визначається відповідно до «Методики розрахунку власного утримання, квот та кількості голосів, що належать страховим компаніям - членам об'єднання „Ядерний страховий пул“, яке повинен мати за кожний з останніх чотирьох кварталів страховик, що вступає до пулу. Недотримання вимог щодо розміру власного утримання є підставою для відмови у прийомі у члени пулу;

страховик, який подав заяву про вступ до пулу, повинен:

мати перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над нормативним запасом платоспроможності;

здійснити фінансове забезпечення виконання своїх зобов'язань перед пулом відповідно до «Положення про здійснення фінансового забезпечення членами об'єднання «Ядерний страховий пул»;

відповідати вимогам, які встановлені особливими умовами ліцензування діяльності з обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду. При виявленні невідповідності цим вимогам пул надсилає повідомлення до Уповноваженого органу, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. До отримання відповіді Уповноваженого органу, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг розгляд відповідної заяви призупиняється, про що письмово повідомляється страховик протягом 3 робочих днів;

недотримання вимог, встановлених цим пунктом є підставою для відмови у прийомі у члени пулу;

страховику може бути відмовлено у вступі до пулу загальними зборами членів пулу, якщо є документально підтверджена інформація, зокрема, у вигляді рішення, розпорядження, наказу, постанови, ухвали, припису тощо органів влади, судових органів або професійних об'єднань суб'єктів господарювання про те, що протягом останніх трьох

років у роботі страховика, який подав заяву про вступ до пулу, були факти недобросовісної конкуренції;

у випадку, якщо страхова компанія, що вступає в члени пулу, за результатами голосування не набрала необхідної кількості голосів членів пулу, їй протягом п'яти днів з дня прийняття рішення надається письмова мотивована відповідь про відмову у прийнятті в члени пулу. Причини відмови щодо прийняття страховика до членів пулу не можуть бути іншими, ніж наведені в Положенні про членство;

страховик вважається членом пулу після прийняття рішення загальних зборів членів пулу про прийом його в члени пулу, сплати вступного внеску та підписання ним установчого договору про створення та діяльність пулу;

членство у пулі може бути тимчасово призупинено рішенням загальних зборів членів пулу при наявності хоча б однієї з наступних підстав:

несплата членських внесків протягом двох місяців або більше;

при невиконанні членом пулу своїх обов'язків, визначених Статутом пулу, положеннями, правилами та стандартами пулу;

призупинення членства в пулі означає обмеження всіх або деяких прав члена пулу. Обсяг та порядок обмеження по кожному конкретному випадку встановлюють загальні збори членів пулу. Скасування призупинення членства в пулі відбувається за рішенням чергових загальних зборів членів пулу після усунення причин, що призвели до встановлення такого обмеження;

членство страховика в пулі може бути припинене:

добровільно з ініціативи самого члена пулу на підставі його письмової заяви;

виключенням страховика з членів пулу рішенням загальних зборів за ініціативою Ради пулу, ревізійної комісії пулу або членів пулу, що сукупно мають не менш ніж 20% голосів членів пулу, виключно за наявності підстав зазначених у п.п. 3.10. Положення;

при бажанні вийти зі складу членів пулу страховик повинен не пізніше ніж за три місяця повідомити про це пул шляхом направлення письмової заяви та Уповноважений орган, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та припинити діяльність, пов'язану з укладанням договорів обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду;

рада пулу та загальні збори членів пулу не можуть перешкоджати добровільному виходу страховика з пулу;

виключення з членів пулу у відповідності до Положення про членство здійснюється виключно при наявності хоча б однієї з наступних підстав:

несплата членських внесків протягом чотирьох місяців або більше;

при відмові члена пулу від прийняття частини ризику, який приймається пулом, за винятком вхідного перестрахування;

член пулу має нульову квоту у пулі протягом одного року або більше;

при систематичному (протягом року або більше) невиконанні членом пулу інших своїх обов'язків, визначених Статутом пулу, положеннями, правилами та стандартами пулу, внаслідок чого створюються перешкоди діяльності пулу;

виявлено факт недобросовісної конкуренції;

припинення діяльності члена пулу як юридичної особи, прийняття в установленому порядку рішення про його банкрутство чи анулювання його ліцензії на право проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту»;

на момент подачі заяви членами Ядерного пулу є 27 страхових компаній:

товариство з додатковою відповідальністю «Страхове товариство «АВЕСТА СТРАХУВАННЯ» (м. Київ);

товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «Альфа-Гарант» (м. Київ);

приватне акціонерне товариство «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРМА» (м. Київ);

приватне акціонерне товариство «Українська акціонерна страхова компанія «АСКА» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БУСІН» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Велта» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ВУСО» (м. Київ);
 товариство з додатковою відповідальністю «Експрес Страхування» (м. Київ);
 товариство з додатковою відповідальністю «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ЕТАЛОН» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Європейський страховий альянс» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхове товариство «Іллічівське» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Акціонерна страхова компанія «ІНГО Україна» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Каштан» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Крона» (м. Київ);
 публічне акціонерне товариство «Страхова компанія «ЛЕММА» (м. Київ);
 товариство з додатковою відповідальністю «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «МОТО-ГАРАНТ» (м. Запоріжжя);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «НОВА» (м. Київ);
 публічне акціонерне товариство Національна акціонерна страхова компанія «Оранта» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ПРОВІДНА» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «ПРОСТО-страхування» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Українська охоронно-страхова компанія» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКИЙ СТРАХОВИЙ КАПІТАЛ» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «Українська Транспортна Страхова Компанія» (м. Київ);
 публічне акціонерне товариство «ХДІ страхування» (м. Київ);
 приватне акціонерне товариство «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЮНІСОН СТРАХУВАННЯ» (м. Київ).

За інформацією заявника:

за п'ять останніх років до Пулу прийнято 7 страхових компаній, вийшло з членів Пулу 9 страхових компаній, відмовлено у прийнятті – одній компанії;

вийшли з Ядерного пулу 9 компаній з таких причин:

несплата членських внесків, систематичне (протягом року і більше) невиконання обов'язків, передбачених п. 5.3.5 Статуту Пулу [ПрАТ «СК «ЕНЕРГОПОЛІС», ПрАТ «АСК «ІнтерТрансПоліс», ПрАТ СК «Статус», ПАТ «УСК «ГАРАНТ-АВТО» (усі – м. Київ) та СТ з ДВ «ГАРАНТІЯ» (м. Чернігів)];

відповідно до заяви про припинення членства в пулі [ПрАТ СК «ОРІАНА», ПрАТ «УПСК», ПАТ СК «Універсальна» (м. Київ) і ТДВ «Страхова компанія «Провіта» (м. Вишгород, Київська обл.)];

за період з 09.02.2011 по 03.11.2015 було відмовлено у прийнятті до складу учасників об'єднання одній страховій компанії. Причиною відмови ТДВ СК «Нафтагазстрах» у прийнятті до складу учасників Пулу стали невідповідність мінімального розміру власного утримання товариства, що визначається відповідно до «Методики розрахунку власного утримання, квот та кількості голосів, що належать страховим компаніям – членам Пулу, яке повинен мати за кожний з останніх чотирьох

кварталів страховик, що вступає до пулу згідно з пунктом 2.7 Положення про членство в Пулі.

Отже, проаналізувавши інформацію, надану заявником, підстави виходу та відмови у прийнятті страхових компаній до складу членів Ядерного пулу відповідали нормам передбаченим у Положенні про членство.

Разом з тим, деякі пункти Положення про членство створюють додаткові бар'єри вступу та виходу з ринку ядерного страхування, а саме те, що страховик, який подав заяву до Ядерного пулу, повинен:

мати перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над нормативним запасом платоспроможності;

здійснити фінансове забезпечення виконання своїх зобов'язань перед пулом відповідно до «Положення про здійснення фінансового забезпечення членами об'єднання «Ядерний страховий пул».

Встановлення Ядерним пулом зазначених вимог може призвести до обмеження конкуренції.

Відповідно до економічного обґрунтування та додаткової інформації, доданої до заяви на отримання дозволу на заявлені узгоджені дії, Положення про членство в цілому сприяло економічному розвитку страхового ринку та сфери використання ядерної енергії в Україні, а саме:

створення ядерного страхового пулу (об'єднання) обумовлене особливостями ризику, що страхується, та світовою практикою: на сьогодні ядерні страхові пули у світі є монополістами у страхуванні цивільної відповідальності за ядерну шкоду. Держави свідомо йдуть на цю монополізацію виходячи з необхідності вирішити головну задачу – забезпечити фінансову надійність страхування цього ризику. Практика роботи Пулу також довела, що принаймні в сьогоднішніх умовах ми можемо забезпечити якісне страхування та перестраховування ризику цивільної відповідальності за ядерну шкоду тільки в рамках світової пулінгової системи. Дуже важливо, що це дозволяє українським страховикам цивілізовано вписатися у світову пулінгову систему, вийти на практичні контакти з провідними страховими компаніями світу, а Україні, як великій ядерній державі, гідно виконувати свої міжнародні зобов'язання і розвивати ядерне страхування в руслі сучасних міжнародних тенденцій;

основним завданням Пулу є організація та координація страхування і перестраховування ядерних ризиків України, що виникають під час експлуатації АЕС та транзитному транспортуванні територією України ядерних матеріалів, прийняття у перестраховування ризиків закордонних ядерних операторів;

головна задача пулу – це забезпечення фінансової надійності страхування ядерного ризику;

метою узгоджених дій на умовах, визначених у Положенні про членство, є вдосконалення реалізації страхових послуг на ринку обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду;

поряд з особливими умовами ліцензування діяльності з обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, що затверджуються постановою Кабінету Міністрів України, Положення про членство повинно забезпечити прихід у пул найбільш платоспроможних учасників страхового ринку України;

для цього виду страхування фінансова надійність страховиків, виконання ними своїх обов'язків дуже важливі, враховуючи виняткові економічні та соціально-політичні наслідки радіаційних аварій;

якісний склад пулу має також особливе значення, оскільки Закон України «Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення» прямо наказує

членам пулу здійснювати роботу в рамках світової пулінгової системи, мати перестраховиками високонадійні страхові компанії – нерезиденти, що є членами пулу своїх країн. Більш того, діяльність пулів припускає активне перехресне перестраховування, що дозволяє істотно покращити економіку членів пулу в цьому виді страхування. При цьому зарубіжні партнери звертають увагу насамперед на фінансовий стан, платоспроможність членів українського пулу;

український Ядерний страховий пул є невід'ємною складовою світової системи ядерних страхових пулів, що існує вже майже 60 років, та працює на його правилах і процедурах. У свою чергу світова спільнота, до якої наразі входять 26 національних ядерних страхових пулів, є складовою глобальної системи ядерної безпеки;

за минулі п'ять років не було ні однієї скарги в судові або виконавчі органи влади;

Положення про членство зміцнило фінансову стабільність пулу, дозволило підвищити позитивний ефект для суспільних інтересів та сприяло економічному розвитку страхового ринку і сфери використання ядерної енергії в Україні.

Отже, відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції» заявлені узгоджені дії дозволяються як такі, що сприяють вдосконаленню реалізації страхових послуг на ринку обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 13 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Положенням про порядок подання заяв до органів Антимонопольного комітету України про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 лютого 2002 року № 26-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07 березня 2002 року за № 238/6526 (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Надати дозвіл об'єднанню «Ядерний страховий пул» (м. Київ, податковий номер 32662158) на узгоджені дії у вигляді продовження дії положення «Про членство в об'єднанні «Ядерний страховий пул», затвердженого протоколом загальних зборів членів об'єднання «Ядерний страховий пул» від 15 квітня 2011 року, зі змінами, затвердженими загальними зборами членів об'єднання «Ядерний страховий пул» від 26.10.2015.

Головуючий –
заступник Голови Комітету –
державний уповноважений

Н. СИДОРЕНКО